

Analiza zaštite šećerne repe u 2024. i rezultati ogleđa u 2024.

Dipl.ing. Mirjana Zorić

Master ing.polj. Gordana Mrdak

Dipl.ing.Tatjana Veselinović

DOMINANTNI KOROVI U ŠEĆERNOJ REPI U 2024.

Ambrosia artemisifolia
Chenopodium album
Abutilon theophrasti
Datura stramonium

Xanthium strumarium –Krupnosemeni kasnije nicanje

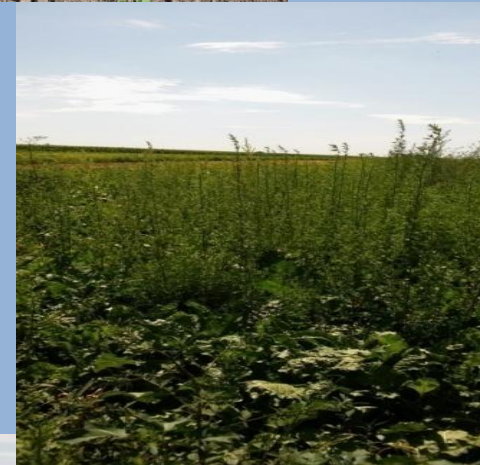
DIVLJI SIRAK

VILINA KOSICA

KARAKTERISTIKE PROLEĆA 2024.

- Izuzetno toplo proleće ,gde su temperature u i martu,aprilu,maju bile u proseku više od proseka

-Loš raspored padavina, mart,maj i jun više od proseka,dok su februar,april,jul i avgust imali manje od proseka.

SUZBIJANJE KOROVA U ŠEĆERNOJ REPI U ZAVISNOSTI OD VREMENA PRIMENE

Godina	1X Post %	2X Post %	3X Post %	4X Post %
2010	-	33,8	65,6	0,7
2011	-	11,2	89,0	-
2012	-	-	100	22,8
2013	-	3.9	94,4	1,7
2014	-	10.6	89.4	-
2016	-	19,3	80,7	-
2017	-	22.3	77.8	-
2018	27.6	45.5	54.4	-
2019	-	15.9	15.9	12.07
2021	-	-	100	-
2022		12,3	93	
2023			100	-
2024	-	37	63	-

Pregled primenjenih herbicida u 2024 godini

Pre em

- METAK (metamitron)- **inkorporacija**

125 ha

- Pre em tretman rađen na 7% ukupne površine
šećerne repe

Pregled primenjenih herbicida u šećernoj repi u 2024.

Post 2

Herbicidi	Tretirano ha	%
I Betanal Tandem+Trimark+Piralis+Target II Betanal Tandem+Trimark+Piralis+Target	658	91,4
I Lontrel+Goltix Gold+Conviso one II Lontrel+Goltix Gold+Conviso one	62	8,6
Ukupno POST 2	720	37
Ukupno POST primena	1952	100,0

Lontrel,Piralis- sintetički auksin
Trimark- sulfonil urea ALS –inhibitor
Goltix,Target- inhibitor fotosinteze
Conviso One-ALS inhibitor
Betanal Tandem-inh.fotosisteze

Pregled primenjenih herbicida u šećernoj repi u 2024. – post 3

Herbicidi	Tretirano ha	%
I) Metafol+Safari+Betanal Tandem II Metafol+Safari+Betanal tandem III Lontrel+Metafol+Betanal tandem+Safari	343	27,8
I) Lontrel+Goltix Gold+Betanal Tandem II Lontrel+Goltix Gold+Conviso one III Lontrel+Goltix Gold+Conviso one	305	24,8
I) Goltix G+Safari+Betanal Tandem+Pikogal II Goltix G+Safari+Betanal tandem+Pikogal III Pikogal+Hemomitron+Betanal tandem+Safari	158	12,8
I Apex+Goltix G+Betanal tandem II Apex+Loret+Powertwin+Goltix G III Apex+Loret+Goltix D+Powertwin	150	12,2
I Pikogal+Metak+Powertwin+Savana II Pikogal+Savana+Powertwin+Metak III Pikogal+Savana+Metak	131	10,6
I Pikogal plus+Savana+Powertwin II Loret+Savana+Powertwin+Metak III Pikogal plus+Savana+Metak	125	10,2
I Goltix G+Safari+Betanal tandem II Goltix G+Safari+Betanal tandem III Goltix G+Safari+Betanal tandem	20	1,6
Ukupno POST 3	1232	63
Ukupno POST primena	1952	100,0

Lontrel,Pikogal,Loret- sintetički auksin
Safari,Savana,Apex- sulfonil urea ALS –inhibitor
Goltix,Metak,Metafol- inhibitor fotosinteze
Betanal Tandem-inh.fotosinteze

SUZBIJANJE DIVLJEG SIRKA

Opština	Zasejano ha	Tretirano ha	%
Ukupno	1952	1635	84

Primenjeni herbicidi u suzbijanju divljeg sirka u 2024 godini

Herbicid	Tretirano ha	%
Select super	1001	61,2
Fusilade forte	256	15,7
Floyd	158	9,7
Kletox extra	150	9,7
Agil	50	3,1
Flupisor	20	1,2
Ukupno	1635	84

godina	%
2009	108
2010	75,5
2011	65,5
2012	58,7
2013	98,4
2014	30,5
2016	38,4
2017	55,6
2018	133,3
2019	46,1
2021	94
2022	100
2023	85
2024	84

Cuscuta spp.

**SA IVIČNIH DELOVA PARCELE
MAŠINAMA SE RAZNELA PO CELOJ POVRŠINI**

Proizvodi i do 3000 semena
koja zadržavaju klijavost 5-6
godina

Održavanje ivica parcela i poljskih puteva

- **Suzbijanje na uvratinama pre cvetanja**
- **Plodored 5 godina I VIŠE**
- **KERB- inkorporacija**

ODAKLE TOLIKO VILINE KOSICE U ŠEĆERNOJ REPI?

- Dolazi semenom i širi se semenom, naročito semenom nedeklarisanog semena lucerke
- Zbog neodržavanja uvratina
- Setvom šećerne repe na uvratinama odakle se vilina kosica ulazi u parcelu
- Nepoštovanjem plodoreda
- Širi se kombajnima prilikom vađenja repe

ŠTETNOST ZA ŠEĆERNU REPU

- Značajno utiče na sadržaj hlorofila i zabeležena je značajna redukcija sadržaja pigmeneta (14-54%)
- Biljke zaražene vilinom kosicom ne usvajaju fungicide
- Prinos šećerne repe zaražene vilinom kosicom može da bude umanjen za 30% na površinama gde je prisustvo viline kosice dominantno

MOGUĆI NAČINI SUZBIJANJA VILINE KOSICE

- Suzbijanje viline kosice na uvratinama i nepoljoprivrednim površinama –totalnim herbicidima
- Ne sejati šećernu repu na uvratinama
- Ne dozvoliti da Vam se vilina kosica useli u parcelu
- Plodored u setvi šećerne repe gde je evidentirana vilina kosica 5 godina i više
- Održavanje ivica parcela i poljskih puteva
- Herbicid Kerb(a.m.propizamid) u ranoj fazi pojave,inkorporacija uvratina

SUZBIJANJE ZEMLJIŠNIH ŠTETOČINA

- *Elateridae*

	Zasejan o ha	Tretirano ha	%
Ukupno	1952	673	34,5

Insekticid	Tretirano ha	%
SOILGARD	515	77
FORCE 1,5 G	158	23
ukupno	673	100

SUZBIJANJE NADZEMNIH ŠTETOČINA

-*Bothynoderes punctiventris*

-*Autographa gamma*

-*Aphididae* - *cikade*

	Zasejan o ha	Tretirano ha	%
Ukupno	1952	1703	87,2

Insekticid	Tretirano ha	%
Savate CS	662	38,9
Megathrin	393	23,1
Karate zeon	367	21,6
Grom	150	8,8
Saturn	76	4,5
Pyrinex	55	3,2
ukupno	1703	

GODINA	%
2009	94,3
2010	99,6
2011	82,3
2012	85,1
2013	126
2014	46,9
2016	54,4
2017	52,7
2018	135
2019	79,1
2021	115,0
2022	24
2023	61,5
2024	87,2

GUMOZA ŠEĆERNE REPE – Stolbur fitoplazma (*Candidatus Phytoplasma solani*)

- Izaziva je stolbur fitoplazma *Candidatus Phytoplasma solani*, prokariotski organizam kojeg prenose cikade.
- Dominantne vrste koje prenose gumozu repe u Srbiji su roda *Reptalus* sp.
- **Vremenske prilike poslednjih godina pogoduju prenamnožavanju cikada. Tople i suve zime su im omogućile da povećaju brojnost i da se šire.**

SIMPTOMI GUMOZE ŠEĆERNE REPE

- PRVI SIMPTOMI INFEKCIJE SU VIDLJIVI U FORMI ŽUTILA LISTOVA. DO ŽUĆENJA DOLAZI PRVO PO OBODU PARCELE , A NAJVIŠE AKO SE GRANIČI SA PARCELAMA NA KOJIMA SU ZASEJANI PŠENICA ILI KUKURUZ.

-RAZLOG ŽUTILU JE PRISUSTVO CIKADA,JER SU ONE ODGOVORNE ZA ŠIRENJE FITOPLAZME

- U AVGUSTU DOLAZI DO PROPADANJA LISNE MASE I POJAVE GUMOZNOG KORENOVOG VRHA

ZAŠTITA

-SUZBIJANJE CIKADA (a.m.spirotetramat,a.m.acetamiprid,neselektivni piretroidi)

-IZBEGAVANJE SETVE OZIME PŠENICE POSLE ŠEĆERNE REPE

-IZBEGAVANJE SETVE ŠEĆERNE REPE NA PARCELAMA PORED KOJIH SE UZGAJAJU PŠENICA, KUKURUZ ILI KROMPIR

Zaštita šećerne repe od cercospore u 2024. godini

2 tretmana -20 ha(1%)
 3 tretmana-158 ha(8%)
 4 tretmana -1116 ha(57%)
 5 tretmana-658 ha(34%)

	Zasejano ha	Tretirano ha	%
ukupno	1952	8268	423,6

Fungicid	Doza/ha	Tretirano ha	%
FUNGOHEM+REVVIT		808	9,8
FUNGOHEM+SIGURA		658	8,0
FUNGOHEM+SPYRALE		658	8,0
FUNGOHEM+PROPULSE		658	8,0
FUNGOHEM+UNIFY		658	8,0
NORDOX+PROPULSE		387	4,7
EVEREST+FORAPRO		367	4,4
EVEREST+SPYRALE		367	4,4
NORDOX+UNIFY		367	4,4
CUPROXAT+CERIX B		343	4,2
CUPROXAT+FORAPRO		343	4,2
CUPROXAT+DELARO		343	4,2

Fungicid	Doza/ha	Tretirano ha	%
CUPR+SIGURA+TOPSIN		343	4,2
NORDOX+SPYRALE		276	3,3
NORDOX+AMISTAR PRI	1KG+1L	256	3,1
NORDOX+SEKVENCA	1KG+0,8	256	3,1
NORDOX+TEATAR PLUS	1KG+1L	256	3,1
FUNGURAN+SPYRALE	2L+1L	158	1,9
FUNGURAN+OLIMP+PR OMESA	3KG+0,8L +1L	158	1,9
FUNGURAN+DELARO	2 KG+1L	158	1,9
FUNGOHEM+OLIMP+I MAGE	3L+0,8L+0 ,6L	150	1,8
FUNGOHEM+FORAPRO	3 L+1 L	150	1,8
FUNGOHEM+DIFERENT	3L+0,8L	150	1,8
ukupno		8258	100,0

PRAĆENJE ŠTETNIH ORGANIZAMA U ŠEĆERNOJ REPI

-BOLESTI
-ŠTETOČINE

-ALATI :
-1. VIZUELNI PREGLEDI
-2. AMS
-3.. FEROMONSKE KLOPKE

OSVRT NA 2021,2022 i 2023 godinu

POJAVA I PRAĆENJE VREDNOSTI DIV-a u 2021,2022,2023 i 2024 godini

SENZORI PRATE TEMPERATURU,KOL.PADAVINA,VLAŽNOST VAZDUHA I DUŽINU VLAŽENJA LISTA

NA OSNOVU OČITANIH VREDNOSTI SA SENZORA DOBIJAMO PODATKE O OSTVARENIM USLOVIMA ZA INFEKCIJU OD CERCOSPORA BETICOLA

Prve konidije 26.06.2021.

Prve konidije 28.06.2022.

Prve konidije 19.06.2023.

PRVE KONIDIJE 15.06.2024.

Tokom sezone 2024 imali neravnomeran raspored padavina. Od aprila do oktobra meseca količina padavina je iznosila 394,6 mm.

Prvi tretman sa fungicidima je urađen **15.06.2024.** kada smo determinisali prve konidije od *Cercospora beticola*, vrednosti DIV-a su bile visoke, imali smo tokom juna česte padavine i samim tim imali smo povoljne uslove za ostvarivanje infekcije.

Sledeća četiri tretmana su urađena na osnovu:

- pregleda biljaka i povećanja broja pega,
  - vrednosti DIV-a,
  - dužine delovanja fungicida i
  - praćenja vremenskih uslova (pred najavljene padavine uradili smo tretmane) kako bi sprečili rizik od širenja infekcije.

Vrednosti DIV-a (2024)

- **15.06. - vrednosti DIV-a 9 i prve konidije**
- **01.07. – vrednosti DIV-a –7**
- **16.07. - vrednosti DIV-a 6**
- **29.07. - vrednosti DIV-a NISKE I NAJAVLJENE PADAVINE**
- **16.08. – VREDNOST DIV-A 5**

Unify 1 l/ha+Everest 4 l/ha	18.06.2024.
Teatar plus 1,2 l/ha+Everest 4 l/ha+Bifenicus 0,2 l/ha	01.07.2024
Postulat 1 l/ha + Everest 4 l/ha+Plures 0,6 l/ha	16.07.2024.
Diferent 0,6 l/ha + Everest 4 l/ha	29.07.2024.
Everest 4 l/ha	16.08.2024.

KONTROLA:Digestija 14,28%
Prinos 58,5 t/ha
Ocena efikasnosti 7 (1-9)

VARIJANTA 1
Digestija 15,04 %,
Prinos 60,5 t/ha
Ocena efikasnosti 4,5 (1-9)

Efikasnost 59 %

Neoram 37,5 WG 3kg/ha+Maganic 1 l/ha	18.06.2024.
Neoram 37,5 WG 3kg/ha+Spyrale 1 l/ha	01.07.2024.
Neoram 37,5 WG 3kg/ha+Propulse 1,2 l/ha	16.07.2024.
Neoram 37,5 WG 3kg/ha+Forapro 1	29.07.2024.
Soratel 1 l/ha	16.08.2024.

KONTROLA: Digestija 14,28%
Prinos 58,5 t/ha
Ocena efikasnosti 7 (1-9)

VARIJANTA 2
Digestija 14,81 %,
Prinos 67,3 t/ha
Ocena efikasnosti 3,5

Efikasnost 72 %

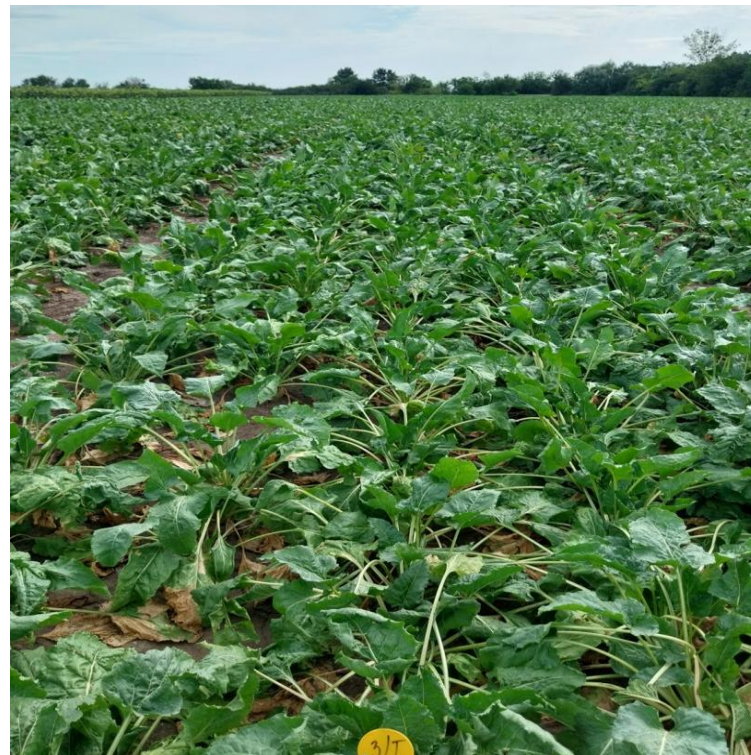

Neoram 37,5 WG 3 kg/ha+Spyrale 1 l/ha	18.06.2024.
Neoram 37,5 WG 3 kg/ha+Propulse 1,2 l/ha	01.07.2024.
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+ Forapro 1 l/ha	16.07.2024
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+Maganic 1 l/ha	29.07.2024.
Soratel 1 l/ha	16.08.2024.

KONTROLA: Digestija 14,28%

Prinos 58,5 t/ha

Ocena efikasnosti 7 (1-9)

VARIJANTA 3

Digestija 15,5 %,

Prinos 70,2 t/ha

Ocena efikasnosti 2,5 (1-9)

Efikasnost 80%

Neoram 37,5WG 3 kg/ha+Unify 0,9 l/ha	18.06.2024.
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+Spyrale 1 l/ha	01.07.2024.
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+ Propulse 1,2 l/ha	16.07.2024.
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+Forapro 1 l/ha	29.07.2024.
Neoram 37,5WG 3 kg/ha+Maganic 1 l/ha	16.08.2024.

KONTROLA: Digestija 14,3%

Prinos 58,5 t/ha

Ocena efikasnosti 7 (1-9)

VARIJANTA 4

Digestija 14,41 %,

Prinos 60 t/ha

Ocena efikasnosti 3 (1-9)

Efikasnost 74 %

PREPORUKA ZA 2025.god

- Monitoring svake parcele
  - Vilina kosica – pravovremeno suzbijanje
  - Voditi računa o prisustvu štetnih insekata u usevu šećerne repe- CIKADE!!!
  - Pratiti meterološke uslove, pojavu pega od Cercospore ,DIV i pravovremeno uraditi fungicidni tretman
- *** Informacije o pojavi štetnih patogena u usevu šećerne repe možete pratiti :
- na portalu PSS Sombor
  - na portalu Pis-a

HVALA NA PAŽNJI!!!